Nr. 64 SOSNOWIEC, wtorek dnia 20 marca 1917 roku Rok XII

KURJER ZAGŁĘBIA

Redakcja i Administracja otwarte od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wieczorem. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej godz. rano.
Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, ul. Dęblińska Nr. 7.

Przewrót polityczny w Rosji.

Gabinet narodowy.

SZTOKHOLM, 18 marca, (BTW.). Komitet wykonawczy Dumy ogłosił następującą listę członków nowego gabinetu narodowego: Ks. Lwow, prezes Związku ziemstw, mianowany został prezesem gabinetu oraz ministrem spraw wewnętrznych. Milukow — ministrem spraw zewnętrznych. Kerenskij — ministrem sprawiedliwości. Wiceprezes Dumy, Niekrasow — ministrem komunikacji. Konowałow — ministrem handlu i przemysłu. Prof. Manuiłow — ministrem oświaty. B. Prezes Dumy, Guczkow — ministrem wojny, a tymczasowo i marynarki. Szyngarew — rolnictwa. Tereszczenko — ministrem finansów. Godniew — kontrolerem państwa.

Cesarz Mikołaj w mocy rewolucjonistów.

SZTOKHOLM, 18 marca. (BTW.). Wbrew dotychczasowym wiadomościom, w kołach dyplomatycznych dobrze poinformowanych zapewniają, że cesarz rosyjski nie znajduje się na froncie, lecz przebywa w Petersburgu, w pałacu Taurydzkim, pod strażą rewolucjonistów.

SZTOKHOLM, 18 marca, (BTW.). Z Petersburga donoszą:: Gdzie przebywa rodzina cesarska, niewiadomo, przypuszczają jednak, że zarówno cesarzowa wdowa, jak i młoda cesarzowa przebywają w Petersburgu. Cesarzowa uciekła się pod opiekę ambasady japońskiej. Według innych wieści, rewolucjoniści osadzili cesarzową w areszcie prewencyjnym.

Komitet wykonawczy.

SZTOKHOLM, 18 marca (BTW.). Dziennik „Dagens Nyheter" wymienia nazwiska członków komitetu wykonawczego rosyjskiego.

Prezesem komitetu jest prezes Dumy Rodzianko, wice-prezesem zaś Czcheidze, przywódca partji socjalistycznej w Dumie. Członkami komitetu są: Kerenskij, przywódca t. zw. trudowików, Milukow, przywódca kadetów i naczelny redaktor „Rieczi", Konowałow, wice-prezes Dumy, Karnułow, oficer kozacki, Dmitriukow, sekretarz biura Dumy, Izjessi, wice sekretarz postępowców Dumy, Szydłowskij, prezes bloku dumskiego, Niekrasow, były profesor w Tomsku, obecnie publicysta, książę Lwow z partji centrum, wreszcie Szulgin, były nacjonalista, obecnie liberalny redaktor w Kijowie.

Manifest Mikołaja II.

PIOTROGROD, 16 marca (BTW), Doniesienie Piotrogrodzkiej Agencji Telegraficznej:

Manifest cesarski.

„My, z Bożej łaski, Mikołaj II, cesarz wszechrosyjski, król polski, wielki książę finlandzki i t. d. komunikujemy niniejszem naszym wiernym poddanym, co następuje:

„W dniach wielkiej walki przeciwko zewnętrznemu wrogowi, który od 3 lat usiłuje podbić naszą ojczyznę, Bóg raczył zesłać na Rosję nową próbę. Wewnętrzne trudności grożą wywarciem fatalnego wpływu na ostateczny wynik uporczywej wojny. Przyszłość Rosji, honor naszej armii, szczęście narodu i cała przyszłość naszej drogiej ojczyzny domagają się, by wojna za wszelką cenę przeprowadzona została do zwycięskiego końca. Okrutny wróg czyni ostatnie wysiłki i blizką jest chwila, gdy nasze dzielne wojsko w połączeniu z naszymi zwycięzkimi sprzymierzeńcami zdepce ostatecznie wroga. W tych dniach, decydujących o życiu Rosji, uznaliśmy za obowiązek sumienia konieczność ułatwienia naszemu narodowi w ścisłem zjednoczeniu i organizacji wszystkich sił jego, dla urzeczywistnienia szybkiego zwycięstwa. Dlatego też zgodnie z Dumą państwową uznaliśmy za właściwe zrzec się korony państwa rosyjskiego i złożyć władzę najwyższą. Ponieważ nie chcemy się rozłączyć z naszym ukochanym synem, nasze prawa dziedziczne przelewamy na brata naszego, Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza, którego uznamy przy wstąpieniu na tron państwa rosyjskiego. Upoważniamy brata naszego w zupełnej zgodzie z przedstawicielami narodowymi do rządzenia, podtrzymywania urządzeń prawnych i do złożenia na nie niezłomnej przysięgi w imieniu ukochanej ojczyzny. Wzywamy wszystkich wiernych synów ojczyzny do spełnienia świętego obowiązku względem niej, do posłuszeństwa względem cara w ciężkiej chwili próby narodowej i do dopomagania wraz z przedstawicielami narodu w prowadzeniu państwa rosyjskiego na drogę do szęścia i sławy. Niech Bóg chroni Rosję!

MIKOŁAJ.

Manifest ten przybył do Berlina o godz. 4 po południu".

Abdykacja cesarza Mikołaja — regencja brata cesarza.

ROTTERDAM, 18 marca, (BTW.). Według otrzymanych tu przed chwilą doniesień z Londynu, Bonar Law zakomunikował w Izbie Gmin, na podstawie wiadomości z Petersburga, że cesarz Mikołaj abdykował. Regentem ogłoszony został wielki książę Michał Aleksandrowicz, brat cesarza.

HAGA, 18 marca, (B. T. W.). Biuro Reutera dowiaduje się z Petersburga: wielki książę Mikołaj Mikołajewicz telegrafował do Rodzianki, że w porozumieniu z szefem sztabu generalnego prosił cesarza, aby w obecnych ciężkich okolicznościach powziął jedynie możliwą decyzję i abdykował, bo tylko w ten sposób Rosja może być uratowana, a wojna doprowadzona do szczęśliwego końca.

Wielki ks. Michał zrzeka się tronu.

NEW YORK, 18 marca. „Associatiated Pres" dowiaduje się z Piotrogrodu: W piątek o godz. 2 min. 30 popołudniu wielki ks. Michał zrzekł się również tronu.

Cesarz Aleksy II gl.

SZTOKHOLM, 18 marca. Szwedzka Agencja Telegraficzna donosi z Londynu: Z Piotrogrodu komunikują, iż wielki ks., następca tronu Aleksy został upatrzony na cesarza. Wielki ks. Michał będzie regentem do dojścia cesarza do pełnoletności.

Proklamacja rządu tymczasowego.

PIOTROGRÓD, 17 marca (BTW). Piotrogrodzka Agencja Telegraficzna donosi pod datą 16 marca: Rząd prowizoryczny ogłosił następującą proklamację:

„Obywatele! Prowizoryczny komitet wykonawczy Dumy państwowej, poparty pomocą garnizonu i mieszkańców stolicy, złamał obecnie zupełnie szkodliwy wpływ dawnego rządu tak, iż teraz przystąpić może do silnej organizacji władzy wykonawczej. W chwili obecnej komitet prowizoryczny mianuje następujących ministrów pierwszego gabinetu narodowego, których dawniejsza działalność publiczna i polityczna zapewnia im zaufanie kraju.

Nowy rząd chce zbudować swą politykę na następujących zasadach:

1) Ogólna amnestja dla wszystkich osób, które popełniły przestępstwa charakteru politycznego lub religijnego, a między niemi również czyny terrorystyczne, rewolty wojskowe i przestępstwa przeciwko ustawom rolnym.

2) Wolność poglądów, wolność prasy, wolność stowarzyszeń i zebrań, oraz prawo strajkowe z rozciągnięciem tych praw na osoby wojskowe w obrębie granic, na jakie pozwalają warunki militarne i techniczne.

3) Zniesienie wszelkich ograniczeń spowodowanych względami socjalnymi, religijnymi i narodowymi.

4) Bezpośrednie przedsięwzięcie przygotowań dla zwołania zebrania konstytucyjnego, które opierając się na powszechnem prawie głosowania, ma ukonstytuować rząd i uchwalić konstytucję.

5) Instytucje policyjne zostaną zastąpione przez milicję narodową z szefami wyboru, podwładnymi kierownictwu samorządu.

6) Wybory komunalne odbywać się będą na podstawie powszechnego prawa wyborczego.

7) Wojska, które brały udział w rewolucji nie zostaną rozbrojone, lecz będą konsygnowane w Petersburgu.

8) Zniesienie wszelkich ograniczeń dla żołnierzy pod względem praw socjalnych, jakie posiadają inni obywatele, lecz wszakże z zastosowaniem surowej dyscypliny wojskowej na służbie czynnej.

Rząd prowizoryczny przywiązuje wagę do tego, by dodać, że nie zamierza korzystać ze stanu wojennego, ażeby odroczyć przeprowadzenie wyżej wymienionych reform.

Położenie w Petersburgu.

PIOTROGROD, 17 marca (BTW). Biuro Reutera donosi o godz. 12 o północy: W stolicy słychać jeszcze gdzieniegdzie strzały, gdy policja daje ognia z ukrytych stanowisk swych na dachach domów. Gdzie napotkają policjanta, porachunek kończy się bardzo szybko. Wszędzie widać czerwone opaski, nawet na lancach, karabinach i czapkach wojskowych. Wojskowi, marynarze i obywatele urządzają pochody, obnosząc sztandary, na których wypisano „Wolność, równość, braterstwo". Codziennie przed pałacem Taurydzkim zbiera się wielki tłum żołnierzy i cywilnych; z tłumu częstokroć dają się słyszeć mowy, nawołujące do niesienia życia w ofierze za ojczyznę, częstokroć jednak również słychać oskarżenia przeciwko dynastji i wszystkiemu, co posiada jeszcze jakikolwiek związek z dawnym ustrojem.

Nowe aresztowania.

PIOTROGROD, 18 marca. Doniesienie Piotrogrodzkiej Agencji Telegraficznej: Na rozkaz rządu prowizorycznego szef floty baltyckiej, admirał Nepenin polecił aresztować dotychczasowego generał-gubernatora Finlandji v. Seyna, jak również wiceprezesa departamentu zarządu senatu, Borowitinowa.

Moskwa wierna Mikołajowi.

BERLIN, 18 marca (BTW). Korespondent sztokholmski „Lokalanzeigera" donosi pod datą 17 marca:

Na podstawie wiadomości otrzymanych w Petersburgu, położenie w Moskwie nie układa się według życzeń rewolucjonistów. Wojska tamtejsze nie przeszły na stronę rewolucjonistów. Toczą się bezustannie walki uliczne.

Gdzie przebywa Car?

PIOTROGRÓD, 18 marca, (BTW.) Doniesienie Piotrogrodzkiej Agencji Telegraficznej. Milukow oznajmił, iż według ostatnich wiadomości, cesarz przebywa w Pskowie i wbrew krążącym pogłoskom nie został pochwycony. Cesarzowa znajduje się w Carskiem Siole w zupełnem bezpieczeństwie.

AMSTERDAM, 18 marca (BTW.) Według „Allgemen Handelsblad" donosi korespondent petersburski „Daily Chronicle", że car po zatrzymaniu go w Bołogoje udał się do Pskowa, gdzie znajduje się dotychczas wraz z małą gwardją. Zaproponowano mu, aby się zrzekł tronu, lub w przeciwnym razie będzie zdetronizowany. Cesarzowa znajduje się w Carskiem Siole. Komendant pałacu zaręczył przedstawicielowi Dumy słowem honoru, że cesarzowa nie będzie usiłowała ratować się ucieczką.

Minister do spraw w Finlandji.

PIOTROGRÓD. 18 marca (BSW). Doniesienia Petersburskiej Agencji Telegraficznej: Rzad prowizoryczny mianował deputowanego Rodiczewa ministrem do spraw Finlandji. Rodiczew otrzymał rozkaz natychmiastowego odjazdu do Finlandji.

REGENT.

Rząd rewolucyjny w Piotrogrodzie ogłosił regentem (tymczasowym rządcą państwa) Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza. Najmłodszy syn Aleksandra III (średni Jerzy zmarł, na gru-

źlicę na Kaukazie w roku 1899) urodził się Wielki Książę Michał Aleksandrowicz w Petersburgu dnia 22 listopada 1878 roku. Po śmierci brata został proklamowany następcą tronu rosyjskiego i na tem stanowisku pozostawał do 1904 r. t. j. do przyjścia na świat syna cesarza Mikołaja — Aleksego. Usunąwszy się od życia politycznego, otrzymał od brata dobra Ostrowy w pow. częstochowskim.

W r. 1911 dnia 16 października zawarł wbrew życzeniu rodziny związek morganatyczny z rozwiedzioną żoną inżyniera Wulferta, Natalią z domu Szeremietiew, urodzoną w r. 1880, która jako małżonka W. Księcia otrzymała tytuł hrabiny Brassow. Wskutek tego małżeństwa popadł w niełaskę dworu, odebrano mu apanaże a nad majątkami jego rozciągnięto kuratelę. Wielki Książę przebywał odtąd zagranicą. Wrócił do Rosji na krótko przed wojną i w stopniu atamana jednego z pułków kozackich rozpoczął na nowo karjerę wojskową. Częściowo pogodzony z cesarzem awansował dosyć szybko i już w lipcu 1915 r, dowodził dywizją w stopniu jenerał-majora, okazując duże zdolności wojskowe.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca

Dn. 12/III

Zebranie Techników.

Wczoraj o godzinie 3-ej popołudniu w lokalu własnym przy ul. Czystej Nr. 6 w Sosnowcu odbyło się ogólne zebranie „Stowarzyszenia Techników Zagłębia Dąbrowskiego".

Obrady zagaił prezez, dyr. Gayczak, który gorąco zachęcał członków do wzięcia udziału w zjeździe techników w Warszawie. Zjazd ten trwać będzie, jak wiadomo, od 12 do 15 go kwietnia r. b.

Na przewodniczącego zebrania wybrano jednomyślnie inż. L. Rudowskiego, na sekretarza zaś inż. Tepichta. Po odczytaniu protokułu ostatniego ogólnego posiedzenia, odbytego w dniu 18 lutego r. b., zabrał głos p. Bertholdi, który przedstawił wykończony ostatecznie regulaminu Stowarzyszenia. Regulamin *en bloc* przyjęto.

Przyjęto również poruszony już na poprzedniem zebraniu, projekt zmiany § 12 statutu. Zamiast prezesa, 9 członków i 5 zastępców. Zarząd Stowarzyszenia Techników składać się będzie z prezesa i 14 członków, przyczem prezes będzie wybierany na 1 rok, członkowie zaś na 2 lata; nadto co rok połowa członków ma wstępować, a na ich miejsce wybierani będą nowi. Zmiana ta wejdzie w życie po ukończeniu kadencji obecnego zarządu.

Następnie inż. Pawłowski odczytał opracowany przez specjalną komisję projekt utworzenia stałego „Sądu koleżeńskiego" dla członków Stowarzyszenia. Na wniosek dyr. Gayczaka uchwalono w sprawie tej nie dyskutować, polecono natomiast zarządowi, aby projekt „Sądu koleżeńskiego" szczegółowo rozpoznał, wydrukował i na przyszłem ogólnem zebraniu przedstawił członkom do zatwierdzenia. Inż. Pawłowski zaproponował, ażeby w razie przyjęcia projektu, włączono ten ostatni do regulaminu Stowarzyszenia Techników. Zebrani na to się zgodzili.

W wolnych wnioskach omawiano poruszoną przez Koło elektrotechników, sprawę wysłania delegacji do Warszawy na zbliżający się zjazd techników z całego Królestwa Polskiego. Uchwalono delegację taką w imieniu „Stowarzyszenia techników Zagłębia Dąbrowskiego" wysłać. Delegaci przedstawią w Warszawie 1) krótkie sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia; 2) sprawozdanie ze stanu przemysłu w Zagłębiu (górnictwo, przemysł żelazny, włóknisty, chemiczny, elektrotechniczny i budowlany) i wreszcie 3) omówią czynniki, ujemnie wpływające na obecny stan naszego przemysłu.

Zebranie poleciło rządowi opracowanie odnośnych referatów na zjazd przy pomocy specjalistów z pośród członków Stowarzyszenia, poczem przewodniczący zamknął obrady o godzinie 6-ej wieczorem. *Pol.*

— **Rekolekcje.** Dzisiaj rozpoczęły się rekolekcje wielkanocne w żeńskich szkołach średnich p. Siwikowej oraz Rzadkiewiczowej i Podkajowej. Rekolekcjami w pierwszej kieruje ks. pref. I. Pałczyński, w drugiej ks. pr. Borzęcki.

— **Zebranie „Rady Powiatowej Opiekuńczej".** Dnia 16-go marca r. b. w lokalu własnym przy ul. Małachwskiego Nr. 11 odbyło się ogólne miesięczne zebranie „Rady Powiatowej Opiekuńczej" powiatu będzińskiego. Szczegółowe sprawozdanie zamieścimy w jednym z najbliższych numerów naszego pisma.

— **Wieczór Kościuszkowski.** Zapowiedziany wieczór ku uczczeniu rocznicy inspekcji urządzony staraniem Domu Ludowego i „Przyszłości" odbędzie się nieodwołalnie w nadchodzącą sobotę, dnia 24 marca, w Sali Związku Zelaznego na Pogoni. Inicjatorzy zrobili wszystko, co tylko było możliwem, aby ta, po raz pierwszy u nas w Sosnowcu obchodzona rocznica, wypadła jaknajokazalej i pozostawiła po sobie dłuższe wspomnienie. Przygotowano więc dwie nowe dekoracje: do apoteozy i „Przysięgi", które wykonał znany już w Sosnowcu z prac tego rodzaju artysta-malarz p. Anders. Wykonania programów artystycznych podjęło się bezinteresownie biuro techniczne i reklamowe „Technik". Próby sceniczne i chóralne już ukończono. Spodziewać się należy, że publiczność dopisze, bowiem wieczór ten powtórzonym być nie może. Wieczór rozpocznie się o godzinie kwandrans przed ósmą, skończy się zaś o dziesiątej. Bilety od 2 rb. do 25 kop. nabywać można od dziś w sklepie W-go Czechowskiego przy ul. 3-go Maja.

— **Stan zdrowotny.** Wykaz wypadków chorób zaraźliwych, zameldowanych urzędowo w czasie od 3-go marca do 10-go marca 1917 roku. Dyfteryt: Sosnowiec 1; tyfus plamisty: Sosnowiec 3, Będzin 1, Czeladź 1, Grodziec 2; Szkarlatyna: Sosnowiec 1, tyfus brzuszny: Sosnowiec 2, Będzin 1, Zawiercie 2, Wojkowice-Kościelne 1, Jastrząb 1.

— **Gazety Urzędowej Nr. 11** wyszedł i zawiera treść następującą: Ogłoszenie o dopuszczeniu przesyłek dla polskich jeńców wojennych w niemieckich obozach dla jeńców; o podpisywaniu telegramów; o przymusie paszportowym (paszporty familijne); ogłoszenia p. naczelnika powiatu i inne.

— **Wyjaśnienie.** W podanem przed paroma dniami w piśmie naszem sprawozdaniu z zebrania organizacyjnego „Koła Górników", powstałem przy Stowarzyszeniu Techników, wymienionem było nazwisko inż. Raźniewskiego. Że przy nazwisku nie było imienia, całkiem słusznie zwraca się do nas p. inż. Stanisław Raźniewski, prosząc o wyjaśnienie, że do organizatorów Koła Górników ani też do Stow. Techników nie należy. Do zarządu Koła Górników wszedł p. inż. Leon Józef Raźniewski z kop. Flora.

Zjazd krajowy.

W Warszawie odbył się zjazd, zwołany przez Dep. Spraw Wewnętrznych Tymcz. Rady Stanu. Z pośród zaproszonych około tysiąca osób zgłosiło się z górą 800 osób (w tem około 700 z prowincji).

W wielkiej sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa za stołem prezydjalnym zasiedli członkowie Rady Stanu.

Obrady zagaił dyrektor departamentu spraw wewnętrznych p. Michał Łempicki, który podkreślił wagę przeżywanego momentu dziejowego, przyczem na pierwszy plan wysunął potrzebę stworzenia wojska polskiego.

Po kilku jeszcze przemówieniach wygłoszono następujące referaty.

„Ogólna sytuacja polityczna" — ref. hr. Wojciech Rostworowski, dyr. Departamentu Spraw Politycznych.

„O armji narodowej" — ref. Józef Piłsudski, członek Tymcz. Rady Stanu.

„Program prac w dziedzinie organizacji skarbowości polskiej" — ref. Stanisław Dzierzbicki dyr. Departamentu Skarbu.

„O budowie państwa" — ref. dr. Józef Buzek.

Po przerwie południowej wygłoszono następujące referaty;

„Znaczenie rewolucji obecnej i jej wpływ na ukształtowanie przyszłych stosunków" — członek Rady Stanu p. Wł. Studnicki.

„Organizacja samorządu" — ref. Ludomir Grendyszyński członek Tym. Rady Stanu.

„Organizacja służby zdrowia" — ref. dr. Witold Chodźko.

Drugi dzień zjazdu ogólno krajowego zgromadził onegdaj w sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa nie mniejszą liczbę uczestników.

Posiedzenie zagaił przewodniczący, dyrektor departamentu spraw wewnętrznych, M. Łempicki," charakteryzując ogólnie instytucję komisarzy miejscowych, opracowaną obecnie przez Radę Stanu. Szczegółowiej przedmiot ten omówił członek Rady Stanu L. Grendyszyński.

Następnie powitany okiaskiem wszedł na mównicę pułkownik Sikorski i prawie przez godzinę mówił o werbunku ochotniczym i o rekrutacji ze stanowiska polskiego i międzynarodowego.

Ostatni przemawiał dr. Młynarski na temat udziału społeczeństwa w organizowaniu państwowości polskiej.

Redaktor odpowiedzialny JOZEF OSKOLSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ. Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 7.

Za pozwoleniem Cenzury Niemieckiej.